

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Spatari Iurie,
în cauza civilă la cererea înaintată de Casa Națională de Asigurări Sociale către Spatari Iurie, intervenienți accesorii Inspectoratul de Poliție Șoldănești și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu privire la încasarea sumei pensiei primite ilegal,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Spatari Iurie, fiind menținută hotărârea din 25 mai 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina,

c o n s t a ț ă:

La 09 decembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a înaintat o cerere de chemare în judecată către Spatari Iurie, intervenienți accesorii Inspectoratul de poliție Șoldănești și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu privire la încasarea sumei pensiei primite ilegal.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 aprilie 2017, pârâtul Spatari Iurie a depus cererea cu actele necesare la Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă în conformitate cu prevederile Legii nr.1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri. Conform extrasului de ordin nr.127 ef. din 29 martie 2017, emis de Inspectoratul General de Poliție, la 29 martie 2017 pârâtul a încetat serviciul și contractul individual de muncă. Iar în vederea confirmării vechimii în muncă, pârâtul a prezentat calculul vechimii în muncă nr.1508 din 31 martie 2017, eliberat de către Inspectoratul de Poliție Șoldănești al IGP al MAI, prin care se confirma vechimea în muncă a pârâtului de 23 ani 00 luni 06 zile.

Prin decizia/calculul la pensie pentru vechime în muncă din 19 aprilie 2017, dosar personal nr.21523, reclamanta i-a stabilit pârâtului pensie de la data de 29 martie 2017, în cuantum de 3 179,96 lei lunar.

Întrucât potrivit art. 49 pct. (3) din Legea nr.1544/1993, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în

serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate, la 13 mai 2019, de către colaboratorii Casei Naționale de Asigurări Sociale a fost efectuat un act de verificare a documentelor în baza cărora a fost eliberat Calculul vechimii în muncă nr.1508 din 31 martie 2017, actul de verificare fiind efectuat la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în baza documentelor de arhivă.

În urma controlului efectuat, a fost întocmit Actul de verificare a documentelor nr.4 din 13 mai 2019, prin care s-a constatat că *“Spatari Iurie a fost angajat în cadrul MAI în baza Ord. 306 ef. din 05 august 2002 pe bază de contract din 06 iulie 2002. Însă, data de 06 iulie 2002 în Fișa-Matricolă a fost supusă corectării neautentificate ale datei de numire în funcție a colaboratorului MAI al RM, această perioadă a fost contrapusă cu ordinele efectivului personal cu Nr.6/IV din 2002, care sunt cusute și numerotate, unde Spatari Iurie a fost primit pe bază de contract în funcție de inspector de sector al postului de poliție Cinișeuți al CPS Rezina al IGP Orhei, de la data de 26 iulie 2002. Astfel, vechimea totală în muncă a fost majorată nejustificat cu 20 de zile”*.

Potrivit reclamantei, în calculul vechimii în muncă nr.1508 din 31 martie 2017, pârâtul figurează ca fiind angajat în funcție de inspector de sector al postului de poliție Cinișeuți al CPS Rezina al IGP Orhei, de la data de 06 iulie 2002.

În asemenea circumstanțe, s-a constatat faptul că, la data încetării raporturilor de muncă – 29 martie 2017, pârâtul nu confirma vechimea în muncă necesară de 23 de ani pentru stabilirea pensiei, vechimea în muncă fiind de fapt de 22 ani 11 luni 16 zile.

Respectiv, pârâtului neîntemeiat i s-a stabilit și achitat pensia pentru perioada 29 martie 2017 – 31 mai 2019, suma totală a pensiei primite neîntemeiat fiind de 92 130,80 lei, după cum urmează:

- de la 29 martie 2017 până la 31 martie 2017 – 307,74 lei;
- de la 01 aprilie 2017 (indexarea pensiei cu 6,8%, H.G. nr. 154/2017) până la 31 martie 2018 – 3 396,20 lei lunar, total – 40 754,40 lei;
- de la 01 aprilie 2018 (indexarea pensiei cu 6,6%, H.G. nr.237/2018) până la 31 martie 2019 – 3 620,35 lei lunar, total – 43 444,20 lei;
- de la 01 aprilie 2019 (indexarea pensiei cu 5,3%, H.G. nr.186/2019) până la 31 mai 2019 – 3 812,25 lei lunar, total – 7 624,50 lei.

Astfel, prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.2019/18/12216 din 18 mai 2019, a fost dispusă încetarea achitării pensiei pârâtului.

Prin procesul-verbal nr.10 din 20 mai 2019 al ședinței comisiei Casei Naționale de Asigurări Sociale privind recuperarea sumelor plătite fără temei cu titlu de pensie, s-a decis recuperarea sumei pensiei achitate pârâtului neîntemeiat în cuantum de 92 130,80 lei.

Prin notificarea Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.II-03/10-5156 din 28 mai 2019, expediată pârâtului, acesta a fost somat în vederea restituirii benevole a sumei pensiei de care a beneficiat neîntemeiat. Însă, pârâtul nu a reacționat în niciun fel.

Reieșind din cele expuse, Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat încasarea prin hotărâre judecătorească din contul pârâtului a prejudiciului material cauzat în sumă de 92 130,80 lei, primite ilegal cu titlu de pensie.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 mai 2020, s-a admis integral acțiunea. S-a încasat de la Spatari Iurie în beneficiul Casei Naționale de Asigurări Sociale suma de 92 130,80 lei. S-a încasat de la Spatari Iurie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 763,92 lei.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Spatari Iurie, fiind menținută hotărârea din 25 mai 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina.

Pentru a decide astfel instanța de apel a conchis că, prima instanță just a concluzionat faptul că Spatari Iurie, ilegal a beneficiat de pensie și întemeiat a admis acțiunea civilă formulată de Casa Națională de Asigurări Sociale, dat fiind faptul că la caz se atestă o majorare a patrimoniului lui Spatari Iurie din contul reclamantei, aceasta producându-se în rezultatul stabilirii și achitării pensiei pârâtului, fără existența unui temei legal, or la caz s-a constatat că, Spatari Iurie nu întrunește vechimea în muncă necesară de 23 de ani pentru stabilirea pensiei, vechimea în muncă a acestuia fiind de fapt de 22 ani 11 luni 16 zile.

La 28 ianuarie 2021, Spatari Iurie a contestat cu recurs decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar au fost indicate circumstanțe și motive similare celor din cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 mai 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Spatari Iurie este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 octombrie 2020 și expediată participanților la proces la 27 noiembrie 2020 (f.d. 110), fiind recepționată de recurent la 02 decembrie 2020 (f.d. 122). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 28 ianuarie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Spatari Iurie.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Spatari Iurie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
 Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Dumitru Mardari